

Специфика нарушений речевой деятельности у умственно отсталых детей определяется прежде всего особенностями высшей нервной деятельности и психического развития. Целью исследования является обоснование путей формирования речевой деятельности умственно отсталых детей младшего школьного возраста. Эта цель конкретизируется в задачах, ведущими из которых являются: 1) исследование проблемы диагностики, формирования и коррекции речевой деятельности умственно отсталых детей в теории и практике специального образования; ее анализ в психолого-педагогическом направлениях; 2) изучение состояния и специфики структурных компонентов функциональной системы языка и речи, уровней развития речевой деятельности у умственно отсталых детей младшего школьного возраста; 3) разработка многопрофильной модели психолого-педагогического диагностирования, формирования и коррекции речевой деятельности умственно отсталых детей младшего школьного возраста, учитывая возраст, степень умственной отсталости, сопутствующие психо-нервно-соматические нарушения развития, сроки логопедической коррекции 4) разработка, обоснование и экспериментальная проверка целостной системы диагностики, формирования и коррекции речевой деятельности умственно отсталых детей младшего школьного возраста.

Ключевые слова: речевая деятельность, нарушение речевой деятельности, дети с особыми образовательными потребностями, умственная отсталость, умственно отсталые дети, младший школьный возраст, целостная система диагностики, формирования и коррекции речевой деятельности умственно отсталых детей младшего школьного возраста.

Boryak Oksana. FORMATION OF SPEECH ACTIVITY OF MENTALLY RETARDED CHILDREN OF PRIMARY SCHOOL AGE: THEORY AND PRACTICE. *The theoretical and methodological diagnostics foundations, formation and correction of mentally retarded children speech activity of primary school age were investigated and experimentally proved for the first time. The scientific fundamentals speech foundations disorders caused to mental retardation (MR) are presented: causality, the cognitive specificity component of speech activity during mental retardation, mechanisms of speech disorders in mentally retarded children (MRC).*

The functional system of language and speech, its structural components in the disorders development, caused to mental retardation, were investigated. The theoretical substantiation of systemic speech underdevelopment, caused by MR, was shown and qualitative characteristics of its severity were identified.

Characterization of the speech activity of the MRC of the primary school age was generalized as a result of a multifaceted analysis of pedagogical, psychological literary sources.

The diagnosis of speech activity MRC is presented in the study. The organizational and pedagogical conditions for the formation and correction of speech activity were allocated in special educational institutions for children with MRC. The structure and organization of the diagnostic stage of the study was proved:

1. *Experimental method of investigating speech activity MRC of primary school age (the psycholinguistic aspect).*

2. *Experimental technique for diagnosing speech activity of mentally retarded children of primary school age (logopedic aspect).*

The criteria of substantiation for the development of speech activity and differential diagnosis of speech disorders of mentally retarded children of primary school age were proved.

Key words: *speech activity, mentally retarded children, junior school age, systemic speech disorders, differential diagnostics, formation and correction of speech activity, speech activity, violation of speech activity, children with special educational needs, mental retardation, mentally retarded children, junior school age, complete system of diagnosis, formation and correction of speech activity of mentally retarded children of primary school age.*

Стаття надійшла до редколегії 25.05. 2018 р.

УДК 379.8:347.6 (477)

Мар'яна Матвійчук

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки (Луцьк)

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДИТЯЧИХ ЗАКЛАДІВ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ

У статті здійснено аналіз міжнародних документів, що стали поштовхом для створення нормативно-правової бази в галузі дитячого оздоровлення та відпочинку в Україні. Зроблено аналіз Законодавчої бази, та інших документів, що стосуються діяльності та функціонування дитячих закладів оздоровлення та відпочинку; доводиться актуальність та важливість дослідження даного питання; визначено основні аспекти

в реформуванні оздоровчої кампанії, а також шляхи впровадження чіткого механізму для створення сприятливих послуг для всіх категорій дітей.

Ключові слова: оздоровлення, відпочинок, дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, нормативно-правове забезпечення, Закон.

Постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Стан демографічної та медичної ситуації в країні зумовлює особливе ставлення до здоров'я дітей та підлітків. Впродовж останніх років зберігається тенденція щодо погіршення медичних показників молоді. Така ситуація спричинена різними негативними факторами: екологічними, соціально-економічними та психологічного характеру, а розвиток суспільства перебуває в прямій залежності від цих показників. Кількість установ, що надають оздоровчі та відпочинкові послуги зменшується, а кількість бажаючих оздоровитися та відпочити зростає. Матеріально-технічна база багатьох закладів застаріла, не відповідаючи сучасним вимогам. На сьогодні не здійснюється будівництво нових будівель, та не відбувається відновлення тих, котрі певний період не працюють. Це пояснюється недостатнім фінансуванням з боку держави.

Відсутній механізм державної підтримки та економічного стимулювання діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку шляхом встановлення пільг із землекористування, оплати житлово-комунальних послуг, сплати податків і зборів, оформлення правовстановлюючих документів на земельні ділянки. Саме такі фактори зумовлюють високу вартість путівок до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку [11].

Зміцнення та організація оздоровлення та відпочинку у літній період в руслі нормативно-правового аспекту залишається сьогодні актуальною проблемою державної політики України.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження даного питання спираються, в основному, на нормативно-правові документи держави: Конституцію України, Закон України «Про оздоровлення та відпочинок дітей», Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», Закон України «Про соціальну роботу з дітьми й молоддю», Закон України «Про позашкільну освіту», розпорядження Президента України та постанови Кабінету Міністрів, а також дослідження науковців, таких як Кашуба Я. М., Бартків О.С., Зверева І.Д., Пундик Л.Є., Дурманенко Є.А., Грановський В.Г.

Мета статті. Здійснити теоретичний аналіз проблеми нормативно-правового аспекту дослідження діяльності закладів оздоровлення та відпочинку.

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи нормативно-правову літературу даного питання, слід зазначити, що вона має чітко організовану, проте специфічну та багатогранну складову. Охоплює великий спектр діяльності та регулюється як внутрішнім законодавством, так і документами, що ратифіковані Україною.

Забезпечення щасливого дитинства, а також можливість користуватися своїми правами та свободами передбаченні на міжнародному рівні. Першим таким документом стала Женевська декларація 1923 року, яка порушувала питання прав дитини на допомогу, належний захист та виховання, а також спрямована на забезпечення сприятливих умов для психічного і фізичного розвитку.

Загальна декларація прав людини, проголошена 10.12.1948 року – це ще один вагомий міжнародний документ. Всі держави – члени Організації Об'єднаних Націй, після підписання зобов'язалися сприяти додержанню прав і свобод людини. Також, вона забезпечує право людини на відпочинок і оздоровлення. У статті 24 зазначеної декларації вказується, що «Кожна людина має право на відпочинок і дозвілля...» [9].

У Конвенції ООН про права дитини, яка набула чинності для України з 27.09.1991 р. у статті 31 зазначено, що: «Необхідність у такому особливому захисті дитини була передбачена в Женевській декларації прав дитини 1924 року і Декларації прав дитини, прийнятій Генеральною Асамблеєю 20 листопада 1959 року, та визнана в Загальній декларації прав людини, в Міжнародному пакті про громадянські і політичні права (зокрема, в статтях 23 і 24), в Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права

(зокрема, в статті 10), а також у статутах і відповідних документах спеціалізованих установ і міжнародних організацій, що займаються питаннями благополуччя дітей », а також, що «Держави-сторони визнають право дитини на відпочинок і дозвілля, право брати участь в іграх і розважальних заходах, що відповідають її віку, вільно брати участь у культурному житті та займатися мистецтвом» [7].

Важливою подією для країн усього світу стало прийняття Спеціальною сесією в інтересах дітей Генеральної Асамблеї ООН (2002 р.) підсумкового документу «Світ, сприятливий для дітей», у якому зазначається, що ефективним об'єднуючим чинником держав є права дітей. Україна рішуче підтвердила свою прихильність висловленій позиції і зобов'язалася добиватися поставлених цілей, здійснювати визначені стратегії та заходи, належним чином пристосовуючи їх до конкретної ситуації в країні та різних ситуацій і умов у різних регіонах.

Визначаючи положення Конвенції ООН про права дітей та рішення Спеціальної сесії в інтересах дітей Генеральної Асамблеї ООН пріоритетними для розвитку державної політики щодо дітей, протягом останнього десятиріччя національне законодавство в Україні спрямовувалося на виконання міжнародних зобов'язань.

Для досягнення цілей і реалізації завдань щодо захисту прав дітей Україна взяла на себе зобов'язання здійснювати такі стратегії та заходи: забезпечення належних умов для охорони здоров'я, виховання, фізичного, психічного, соціального, духовного та інтелектуального розвитку дітей, їх соціально-психологічної адаптації та активної життєдіяльності [6, с.124].

На державному рівні стаття 3 Конституції України гарантує «...людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визначаються в Україні найвищою соціальною цінністю» [8].

Одним з основних законів, який регулює діяльність закладів оздоровлення та відпочинку дітей є Закон України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» від 04 вересня 2008 року №375. Відповідно до якого «...основні засади державної політики у сфері оздоровлення та відпочинку дітей, повноваження органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, правові, фінансові та організаційні засади утворення і діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, права, обов'язки та відповідальність усіх учасників процесу» [2].

Враховуючи тенденцію до погіршення фізичного та психічного стану дітей східних регіонів, що склалася у зв'язку із важкою ситуацією в країні, 31 січня 2018 року Постановою Кабінету Міністрів були внесені зміни, а саме що за кошти державного бюджету в заклади оздоровлення та відпочинку направляються «...діти, один із батьків яких загинув (пропав безвісти) у районі проведення антитерористичних операцій, бойових дій чи збройних конфліктів або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних у районі проведення антитерористичних операцій, бойових дій чи збройних конфліктів, а також внаслідок захворювання, одержаного у період участі в антитерористичній операції; діти, один із батьків яких загинув під час масових акцій громадянського протесту або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час масових акцій громадянського протесту; діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи; діти, які проживають у населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення» [10].

У статті 26 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (2005 р.) зазначено: «Рідні діти батьків-вихователів або прийомних батьків, які проживають в одній прийомній сім'ї або в одному дитячому будинку сімейного типу, мають право на безоплатне оздоровлення до досягнення ними 18-річного віку. Особи із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, мають право на оздоровлення на пільгових умовах» [1].

Закон України «Про соціальну роботу з дітьми й молоддю» (2001 р.) визначає такі сфери здійснення соціальної роботи з дітьми та молоддю: виховна, культурна, оздоровчої, а

також всебічний розвиток особистості, захист конституційних прав, свобод та інтересів, що є важливим аспектом сьогодення. Діяльність у цій сфері здійснюється уповноваженими органами, підприємствами, організаціями та установами незалежно від форми власності та підпорядкування, а також окремими громадянами. Державне управління і контроль у свою чергу здійснюється на місцевому, регіональному та державному рівнях [5].

Чинне законодавство України у сфері оздоровлення та відпочинку регулюється «Сімейним кодексом», а також Законом України «Про охорону дитинства» (2001р., №30). У Законі сказано, що безоплатне одержання послуг з оздоровлення та відпочинку надається дітям із багатодітних сімей. «Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції, визначеної законом, забезпечують: розвиток мережі навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, соціального захисту, а також позашкільних навчальних закладів, діяльність яких спрямована на організацію дозвілля, відпочинку і оздоровлення дітей, зміцнення їх матеріально-технічної бази» [4].

Законом України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» (1993 р., № 4) держава гарантує перед сучасним і майбутнім поколінням забезпечення розв'язання екологічних проблем, поліпшення відпочинку та запровадження здорового способу життя. У статті 59 зазначено: «З метою виховання здорового молодого покоління з гармонійним розвитком фізичних і духовних сил держава забезпечує розвиток широкої мережі дитячих садків, шкіл-інтернатів, оздоровниць, таборів відпочинку та інших дитячих закладів» [3].

Організація оздоровлення та відпочинку дітей здійснюється через функціонування мережі відповідних закладах, що входять до структури позашкільної освіти України. У статті 53 Конституції України зазначено: «держава забезпечує розвиток позашкільної освіти» [8]. Правові, соціально-економічні, організаційні, освітні та виховні умови охоплення дітей позашкільною освітою закріплено Законом України «Про позашкільну освіту» (2000), а типологію позашкільних закладів затверджено постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку типів позашкільних навчальних закладів і Положення про позашкільний навчальний заклад» від 6.05.2001 р. № 433. Цим документом до переліку типів позашкільних навчальних закладів було віднесено заклади оздоровлення та відпочинку для дітей та молоді: дитячо-юнацькі табори (містечка, комплекси) – оздоровчі, профільні, праці та відпочинку, санаторного типу, з денним перебуванням; туристичні бази.

З метою поліпшення організації відпочинку, та стимулювання діяльності закладів у 2002 році Державним комітетом України у справах сім'ї та молоді підготовлено Державну програму відпочинку та оздоровлення дітей на період до 2008 року, а затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 16 січня 2003 року №33, яка стала поштовхом до створення регіональних програм. Саме цим документом визначено основні завдання, спрямовані на створення сприятливих умов для якісного оздоровлення та відпочинку дітей. Серед них: удосконалення нормативно-правової бази, нормативно-інструктивних матеріалів регіональних органів виконавчої влади з організації відпочинку та оздоровлення підростаючого покоління; збільшення кількості дітей, охоплених організованими формами відпочинку та оздоровлення; удосконалення мережі дитячих оздоровчих закладів; поліпшення матеріально-технічного, науково-методичного забезпечення діяльності дитячих оздоровчих закладів; створення сприятливих умов для реалізації соціально-педагогічних, медико-оздоровчих інноваційних проектів відпочинку та оздоровлення дітей; зміцнення кадрового потенціалу та підвищення престижу праці в дитячих оздоровчих закладах тощо [6, с. 127].

Таким чином, базуючись на міжнародних договорах, Конституції України, Сімейному Кодексу законодавство у сфері оздоровлення та відпочинку складається із ряду законів України: «Про охорону дитинства», «Про оздоровлення та відпочинок дітей», «Про позашкільну освіту», «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою

працевдатності та втратами, зумовленими народженням та похованням» та іншими підзаконними нормативно-правовими актами.

Щороку видаються розпорядження Президентом України та постанови Кабінету Міністрів щодо організації оздоровлення та відпочинку дітей.

У зв'язку з цим, на органи центральної та місцевої виконавчої влади покладена відповідальність щодо проведення оздоровчої кампанії, тому головою обласної державної адміністрації видаються розпорядження про організацію та проведення оздоровлення, плану заходів на поточний рік, які затверджуються на міських та обласних сесіях. Відповідно видаються розпорядження чи накази керівника (власника) підприємства про проведення організації відпочинку.

Не зважаючи на широкий спектр нормативно-правових документів, що діють на теренах України, учасники оздоровчого процесу, та заклади оздоровлення та відпочинку стикаються із рядом проблем, що залишаються не вирішеними. До найважливіших ми відносимо:

1. Розробити положення про страхування життя та здоров'я дитини під час перебування у закладі оздоровлення та відпочинку.

2. Зберегти мережу дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, заборонити їх ліквідування та перепрофілювання, а також відкривати нові задля благополуччя підростаючого покоління.

3. Створити механізм надання закладам оздоровлення та відпочинку пільг в оплаті комунальних послуг, електроенергії (або впровадження альтернативних джерел енергії), медичних, транспортних, торгових послуг.

4. Врегулювати питання щодо сплати оренди, земельного та інших податків.

5. Симулювати інноваційний розвиток дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, адже матеріально-технічно база вимагає істотної модернізації.

6. Забезпечити координування всіх рівнів влади для успішного проведення оздоровчого сезону, своєчасного моніторингу та фінансування пільгових категорій дітей.

7. Стимулювати заклади оздоровлення та відпочинку усіх форм власності щодо залучення коштів іноземних країн, написання грантів для популяризації країни в цілому, а оздоровчих та відпочинкових послуг зокрема.

8. Застосовувати новітні підходи при написанні нормативно-правових документів, що забезпечать подальші перспективи розвитку дитячого оздоровлення на рівні європейських країн.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Варто зазначити, що в Україні є змістовна нормативно-правова база, яка базується державних та міжнародних документах. Проте відбувається удосконалення її системи щодо доступності послуг, розвитку дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, та відповідності сучасним вимогам та потребам.

Наведена стаття не вичерпує всіх аспектів багатогранної проблеми і потребує подальшого вирішення, такого як: способу впровадження чіткого механізму для створення сприятливих оздоровчих та відпочинкових послуг, сприяння держави у підтримці приватних закладів для зменшення вартості путівок, а також виділення коштів з державного бюджету та залучення інвестицій іноземних країн для розвитку матеріально-технічної бази.

Слід пам'ятати, що підростає покоління – це майбутнє нашої держави. Кількість дітей, що потребують послуг оздоровлення та відпочинку щороку збільшується, враховуючи складну ситуацію в країні. Саме тому, уряд має забезпечити належний розвиток дітей, а також надати новий імпульс в організації оздоровлення та відпочинку.

Джерела та література :

1. Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»: прийнятий 2005, №6, ст.147 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
2. Закон України «Про оздоровлення та відпочинок дітей»: прийнятий 2008, №45, ст. 313 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/375-17>
3. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»: прийнятий 1993, № 4, ст.19 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України // Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

4. Закон України «Про охорону дитинства»: прийнятий 2001, № 30, ст.142 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України // Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>
5. Закон України «Про соціальну роботу з дітьми й молоддю»: прийнятий 2001, № 42, ст.213 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>
6. Кашуба Я. М. Формування системи дитячого оздоровлення і туризму: дис. канд. економ. наук: 08.09.01 / Я. М. Кашуба – Львів, 2006. – 173 с.
7. Конвенція ООН про права дитини: ратифіковано Постановою ВР № 789-ХІІ від 27 лютого 1991р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України // Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021
8. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року [Електронний ресурс] / Верховна Рада України // Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
9. Організація відпочинку та оздоровлення дітей в Україні: Зб. нормат. документів та інформ. матеріалів / Упоряд. З.П.Кияниця, Ж.В.Петрочко, Л. Ю. Якименко, Л. І. Стрига. – К.: Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2003. – 170с.
10. Постанова Кабінету Міністрів «Про внесення змін до пункту 1 Порядку направлення дітей до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку за рахунок коштів державного бюджету»: прийнята від 31 січня 2018 р. №42 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України // Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/42-2018-%D0%BF>
11. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми оздоровлення та відпочинку дітей і розвитку мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку на період до 2017 року»: прийнята 15 травня 2013 р. № 549-р [Електронний ресурс] / Верховна Рада України // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/549-2013-p>

References

1. Zakon Ukrainy «Pro zabezpechennia orhanizatsiino-pravovykh umov sotsialnoho zakhystu ditei-syrit ta ditei, pozbavlenykh batkivskoho pikluvannia»: pryiniaty 2005, № 6, st.147 [Elektronnyi resurs] / Verkhovna Rada Ukrainy // Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
2. Zakon Ukrainy «Pro ozdorovlennia ta vidpochynok ditei»: pryiniaty 2008, №45, st. 313 [Elektronnyi resurs] / Verkhovna Rada Ukrainy // Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/375-17>
3. Zakon Ukrainy «Osnovy zakonodavstva Ukrainy pro okhoronu zdorovia»: pryiniaty 1993, № 4, st.19 [Elektronnyi resurs] / Verkhovna Rada Ukrainy // Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>
4. Zakon Ukrainy «Pro okhoronu dytynstva»: pryiniaty 2001, № 30, st.142 [Elektronnyi resurs] / Verkhovna Rada Ukrainy // Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>
5. Zakon Ukrainy «Pro sotsialnu robotu z ditmy y moloddiu»: pryiniaty 2001, № 42, st.213 [Elektronnyi resurs] / Verkhovna Rada Ukrainy // Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>
6. Kashuba Ya. M. Formuvannia systemy dytiachoho ozdorovlennia i turyzmu: dys. kand. ekonom. nauk: 08.09.01 / Ya. M. Kashuba – Lviv, 2006. – 173 s.
7. Konventsiia OON pro prava dytyny: ratyfikovano Postanovoiu VR № 789-XII vid 27 liutoho 1991r. [Elektronnyi resurs] / Verkhovna Rada Ukrainy // Rezhym dostupu: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021
8. Konstytutsiia Ukrainy: pryiniata na piatii sesii Verkhovnoi Rady Ukrainy 28 chervnia 1996 roku [Elektronnyi resurs] / Verkhovna Rada Ukrainy // Rezhym dostupu: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>
9. Orhanizatsiia vidpochynku ta ozdorovlennia ditei v Ukraini: Zb. normat. dokumentiv ta inform. materialiv / Uporiad. Z.P.Kyianytsia, Zh.V.Petrochko, L.Iu.Iakymenko, L.I.Stryha. – K.: Derzhavnyi in-t problem simi ta molodi, 2003. – 170s.
10. Postanova Kabinetu Ministriv «Pro vnesennia zmin do punktu 1 Poriadku napravlennia ditei do dytiachykh zakladiv ozdorovlennia ta vidpochynku za rakhunok koshtiv derzhavnoho biudzhetu»: pryiniata vid 31 sichnia 2018 r. №42 [Elektronnyi resurs] / Verkhovna Rada Ukrainy // Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/42-2018-%D0%BF>
11. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro skhvalennia Kontseptsii Derzhavnoi tsilovoi sotsialnoi prohramy ozdorovlennia ta vidpochynku ditei i rozvytku merezhi dytiachykh zakladiv ozdorovlennia ta vidpochynku na period do 2017 roku»: pryiniata 15 travnia 2013 r. № 549-r [Elektronnyi resurs] / Verkhovna Rada Ukrainy // Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/549-2013-r>

Марьяна Матвейчук. НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ДЕТСКИХ ЗАВЕДЕНИЙ ОЗДОРОВЛЕНИЯ И ОТДЫХА. В статье осуществлен анализ международных документов, что стали толчком для создания нормативно-правовой базы в области детского оздоровления и отдыха в Украине. Сделан анализ Законодательной базы и других документов, касающихся деятельности и функционирования детских заведений оздоровления и отдыха; доказана актуальность и важность исследования данного вопроса; определены основные аспекты в реформировании оздоровительной кампании, а также пути внедрения четкого механизма для создания благоприятных услуг для всех категорий детей.

Ключевые слова: оздоровление, отдых, детские учреждения оздоровления и отдыха, нормативно-правовое обеспечение, Закон.

Marianna Matviichuk. NORMATIVE AND LEGAL SUPPORT FOR FUNCTIONING OF CHILDREN'S HEALTH AND RECREATION INSTITUTIONS. The article analyzes the international documents that have become the impetus for the creation of the regulatory framework in the field of children's health and recreation in Ukraine. We analyzed the Legislative Base and other documents related with activities and functioning of children's health and recreation facilities. Urgency and importance of research were proved. The main aspects in reforming the health campaign are determined, as well as ways of introducing a clear mechanism for creating favorable services for all categories of children.

Key words: health improvement, rest, children's recreation and recreation facilities, normative-legal support, law.

Стаття надійшла до редколегії 10.06.2018 р.

УДК 376-056.45:37.091.4

Оксана Мельничук, Наталія Ярощук
Луцький педагогічний коледж (Луцьк)

ВПЛИВ СІМ'Ї НА СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ

У статті розглянуто особливості впливу сучасної сім'ї на становлення особистості обдарованої дитини. Наведені деякі психологічні проблеми, які виникають у процесі розвитку і виховання обдарованих дітей. Виділено та проаналізовано креативну сторону процесу розуміння батьками проявів, рис та чинників обдарованості власних дітей. Визначено основні стратегії батьківського ставлення до обдарованої дитини.

Ключові слова: обдарованість, дитина, обдарована дитина, типи обдарованості, батьки, особистість, виховання, сім'я.

Дитина – це пергамент, покритий ієрогліфами, лише частину яких ти зумієш прочитати, а деякі зможеш стерти або тільки перекреслити і вкласти свій зміст.

Януш Корчак

Постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Проблема реалізації обдарованості кожної особистості, оптимального розвитку людських здібностей, виявлення і підтримки талановитих дітей впевнено займає особливе місце серед пріоритетних завдань сучасної психологічної науки. Здатність до творчості – креативність – риса, складна для дослідження, що викликає безліч суперечок.

У наш час багато досліджень присвячено вивченню різних аспектів впливу сімейних стосунків на особистісний розвиток дитини. Перед сім'єю постало завдання максимального розкриття та розвитку індивідуальності людини як особистості та найвищої цінності суспільства на основі виявлення її задатків, здібностей, обдарованостей і талантів.

Зрозуміти обдарованих дітей батькам дещо складніше, оскільки, з одного боку, такі діти є особливою категорією, з другого боку, батьки не завжди володіють достатнім рівнем психолого-педагогічних знань чи інтуїції. Але саме нестандартність обдарованої дитини, постійна новизна в її поведінці і діяльності та відсутність у батьків сформованих умінь, розв'язання пов'язаних з цим проблемних ситуацій відкривають широке поле для творчості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить, що дослідженню проблеми обдарованості надається належна увага, зокрема таким аспектам як визначення підходів до розуміння психологічних основ та структури обдарованості (О. Матюшкін, В. Маляко, А. Петровський, К. Платонов, Т. Суценок та інші); виділення сфер та видів обдарованості (С. Гончаренко, М. Гнатко, Л. Круглова, В. Слущкий, В. Степанов та інші); питанням виявлення і розвитку обдарованості дітей (Ю. Бабанський, В. Кірієнко, В. Крутецький, О. Кульчицька та інші),